

Evaluering af projekt

Cafétilbud og tilbud om individuel coaching

CSL Sydvestsjælland

kompetenceudvikling
videndeling
evaluering

[ARGO]
forandrer i praksis

Konsulentfirmaet ARGO
Klosterbanken 44
4200 Slagelse

26 89 85 90
argo@argo.dk
www.argo.dk

[1.0. Indledning]

Det efterfølgende notat indeholder den endelige evaluering af projekt *Cafétilbud og tilbud om individuel coaching*, som har Center for Sundhed og Livsstil i Slagelse (herefter alene CSL Slagelse) som projektansvarlig.

Projektet er finansieret af Det lokale Beskæftigelsesråd for Slagelse Kommune¹
Notatet udgør anden del af den samlede eksterne evaluering af projektet. Første del af evalueringen er gennemført i forbindelse med afslutningen af det første projektår, ultimo 2009.

Målet med evalueringen er følgende:

- For det første at kortlægge og perspektivere de opnåede projektresultater. Der tages her afsæt i de delmål og succeskriterier for projektet, som er formuleret med den oprindelige projektbeskrivelse.
- For det andet at støtte den løbende implementering af de opnåede projektresultater og – erfaringer gennem konkrete handlingsanvisninger. Der opereres her med, at evalueringen ud over sit summative mål også skal have et formativt perspektiv; primært udmøntet gennem udarbejdelsen af en statusevaluering efter det første projektår - samt via en række konkrete forslag til implementering af de opnåede resultater, ved projektets afslutning.
- For det tredje at bidrage til såvel en intern implementering som en ekstern formidling af de opnåede projektresultater.

Som supplement til disse overordnede projektmål er der i det første statusnotat angivet følgende yderligere fokuspunkter for den afsluttende evaluering:

- For det første, i hvilken grad det er lykkedes at forøge antallet af deltagere, som enten er i ordinær beskæftigelse, eller som i en periode er sygemeldt fra ordinær beskæftigelse.
- For det andet, i hvilken grad det specifikt er lykkedes at styrke netværksdelen i projektet, i en kombination med projektets individuelle fokus (information og coaching).
- For det tredje, i hvilket omfang det er lykkedes at udvikle redskaber og metoder, som efter projektets afslutning vil kunne forankres i en ordinær drift; enten hos CSL Slagelse eller hos andre aktører i og omkring Det rummelige Arbejdsmarked.

Evalueringen er overordnet set baseret på tre datakilder; dels en spørgeskemaundersøgelse, som er tilbudt alle deltagere i projektet i forbindelse med de ugentlige cafe-arrangementer², dels fokusgruppeinterviews med en udvalgt gruppe af deltagere – og dels en opfølgende samtale med projektledelsen.

Statusnotatet er udarbejdet i perioden mellem december 2010 og januar 2011.

¹ Den oprindelige projektbeskrivelse kan rekvireres ved henvendelse til CSL, att. projektleder Anette Christensen

² jf. bilag A, hvor resultatet af spørgeskemaundersøgelsen fremlægges.

[2.0. Sammenfatning og konklusion]

I løbet af 2010 har CSL Slagelse gennemført i alt 41 åbne arrangementer i forbindelse med projekt *Cafétilbud og tilbud om individuel coaching*³. Af disse arrangementer bygger denne evaluering på de 11 arrangementer, som er gennemført i anden halvdel af 2010. Denne selektion er valgt med henblik på at kunne sikre en valid sammenligning med en tilsvarende datamængde for 2. halvår 2009.

Hvert arrangement har været opbygget omkring et eksternt oplæg (og i enkelte tilfælde et oplæg af den projektansvarlige fra CLS Slagelse) suppleret af en mulighed for deltagerne for at byde ind med kommentarer og egne erfaringer; også i form af en gensidig erfaringsudveksling. I tilknytning til disse arrangementer er deltagerne endvidere blevet tilbudt en mulighed for fysisk træning og for en individuel coachingsamtale.

I alt har 116 personer valgt at udfylde et evalueringsskema i forbindelse med de gennemførte arrangementer i 2. halvår af 2010. Disse besvarelser repræsenterer et ukendt antal deltagere, som har deltaget en eller flere gange i de udbudte aktiviteter⁴.

Primært på baggrund af denne spørgeskemaundersøgelse er det evalueringens overordnede konklusion, at det er lykkedes at skabe en arrangementrække, som deltagerne gennemgående har fundet fagligt relevante og personligt udviklende.

Et klart flertal af deltagerne peger på, at de arrangementer, som de har deltaget i, har givet dem inspiration og specifik information af konkret relevans for egen livssituation. Denne vurdering suppleres af udsagn fra de interviewede deltagere, som alle fremhæver, at de faglige oplæg har givet nyttig inspiration; også selv om de enkelte emner måske ikke umiddelbart syntes at have haft en direkte relevans for den enkelte.

Denne positive vurdering af de gennemførte arrangementer støttes også indirekte af, at et stort antal af deltagerne, ifølge projektledere, har deltaget i flere af de udbudte arrangementer. Der har med andre ord været en relativ stor kerne af deltagere, som stabilt er mødt op til flere arrangementer. Denne loyalitet peger også på – som udtrykt af deltagerne – at det afgørende ikke nødvendigvis er karakteren af det faglige oplæg på de enkelte temaer, idet det vurderes altid at være muligt at vinkle dette oplæg, så det giver en individuel relevans og værdi.

Yderligere giver et stort antal af deltagerne udtryk for, at de – om muligt – også fremtidigt ønsker at deltage i arrangementer i stil med de gennemførte!

Især i starten af projektperioden (2009) var den samlede deltagergruppen i overvejende grad præget af ældre uden for arbejdsmarkedet (efterlønnere og pensionister), og hvor der kun en mindre andel af deltagere i arbejdet (herunder sygemeldte).

³ For yderligere information om de enkelte arrangementer henvises til hjemmesiden for CSL Sydvestsjælland.

⁴ Det er ikke muligt på det foreliggende grundlag at præcisere, hvor mange deltagere, som har medvirket ved i flere arrangementer.

Denne udvikling er dog markant ændret med 2. halvår af 2010, hvor en klart stigende andel af deltagere har en aktiv tilknytning til arbejdsmarkedet.

På baggrund af de opnåede resultater, er det evaluators klare anbefaling, at Cafe-tilbudet fastholdes også ud over den nu afsluttede projektperiode.

Erfaringerne fra projektet synes således at pege på, at de positive resultater – herunder en større andel af deltagere med en erhvervsaktiv baggrund - alene opnås gennem en langsigtet indsats, hvor der satses på oplæg og erfaringsudveksling af en arbejdsmarkedsrettet relevans. Således synes projektets erfaringer at understrege, at det kræver en målrettet indsats at etablere et sådant fast ugentligt tilbud og herunder ikke mindst at synliggøre det som et relevant tilbud blandt andre konkurrerende tilbud for især personer i beskæftigelse.

[3.0. Opnåede resultater]

I det efterfølgende præsenteres de opnåede projekresultater, således som de kan skitseres på grundlag af den gennemførte spørgeskemaundersøgelse, gennemførte deltagerinterviews - samt en uddybende samtale med projektledelsen.

3.1. Meget positiv vurdering af de gennemførte arrangementer

Besvarelsen af spørgeskemaundersøgelse peger på en meget stor tilfredshed med de gennemførte arrangementer; og det på stort set alle de områder, som undersøgelsen berører og spørger ind til:

- Dels vurderes relevans af de udbudte arrangementer meget positivt, idet næsten 90 % af deltagerne udtrykker, at selve konceptet med Café Trivsel overordnet set "i høj grad" eller "i nogen grad" opleves som relevant i forhold til den enkelte deltagers aktuelle livssituation (eller ønske om fremtidig udvikling)⁵. Dette er en fastholdelse af den høje, tilsvarende positive vurdering, dokumenteret ca. midtvejs i projektførelsen af statusevalueringen.
- Dels følges denne positive vurdering op af tilsvarende ca. 93 % af deltagerne, som ligeledes "i høj grad" eller "i nogen grad" vurderer de faglige oplæg på hvert arrangement som relevante. Også denne høje positive vurdering af en fastholdelse af niveauet fra statusevalueringen. Denne "relevans" er ikke yderligere konkretiseret, men det er nærliggende at forstå den som knyttet til den enkelte deltagers personlige liv og udvikling, idet en væsentlig gruppe af deltagerne har haft en mindre direkte tilknytning til arbejdsmarkedet. Man kunne her tale om en naturlig fokusering på "det eksistentielle" i forhold til eget liv, frem for på "det relationelle" i forhold til arbejdsmarkedet. Denne pointe synes også understreget af prioriteringen i de faglige temaer, som er foreslået fra deltagerne.
- En anelse mindre positiv er vurderingen af den erfaringsudveksling, som tilbydes deltagerne på de enkelte arrangementer i forbindelse med de faglige oplæg. Men der er dog stadig tale om ca. 80 % af deltagerne, som udtrykker, at denne erfaringsudveksling "i høj grad" eller "i nogen grad" opleves som relevant. På dette punkt er der tale om et fald på knap 15 procentpoint, sammenholdt med statusevalueringen. Fra projektledelsen peges der på, at en forklaring på denne udvikling kan ligge i, at der hen over projektperioden har været et skift i den koordinerende tovholder for projektet. Dette vurderes at have gjort det vanskeligere at fastholde og udvikle en sådan erfaringsudveksling mellem deltagerne.

Samlet må det konkluderes, at de, der har deltaget i de udbudte arrangementer - og efterfølgende valgt at medvirke i spørgeskemaundersøgelsen - i en endog meget høj grad synes at være tilfredse med såvel strukturen som indholdet af de gennemførte arrangementer. Det, der kan betegnes som "kerneaktiviteten" i konceptet, vurderes således her meget positivt.

⁵ Deltagerbegrebet bruges her synonymt med antal besvarelser. Heri ligger der en klar fejlkilde, idet flere deltagere har udfyldt mere end et spørgeskema. Men tendens vurderes alligevel som valid.

Denne konklusion på spørgeskemaundersøgelsen understøttes af resultatet af de gennemførte deltagerinterviews.

Fra deltager side peges der her især på at deltagelsen i forløbet (og her typisk mere end et arrangement) har før til:

- Ændret adfærd i hverdagen; primært omkring livsstil og kost...*"det at være med har ført til små ændringer i min hverdag; f.eks. i forhold til min kost...det er små ting, men det har givet mig et nyt syn på tingene"*.
- Nyt perspektiv på egen situation og egne udviklingsmuligheder: *"...bare det at tale med en anden, som også har oplevet panikangst har gjort det lettere for mig, synes jeg...man er ikke alene, men andre kender til det samme"*.
- Et større socialt netværk: *"...jamen, jeg ser frem til at komme herved en gang om ugen og snakke med de andre...vi har et godt fællesskab her, hvor vi snakker om alt..."...man møder de andre og ser man ikke er den eneste i verden, der har det på den måde."*
- En tryk ramme for egen udvikling: *"...at komme her har bragt mig videre, nemlig brudt min isolation...nok mest fordi det er en slags tryghedsrum, som der er her"*.

3.2. Positiv vurdering af cafe-tilbudet som inspiration til "at komme videre"

Et klart flertal af deltagerne vurderer, at deltagelsen i cafe-tilbudet har givet dem fornyet inspiration i forhold til fremtidige valg:

- Hele 82 % af deltagerne vurderer således, at cafe-tilbudet "i høj grad" eller "i nogen grad" har givet konkrete ideer til "at komme videre". Der er her tale om et tal på tilnærmelsesvist samme niveau som ved statusevalueringen (89 %).

Denne meget positive vurdering understøttes også af det gennemførte interview, hvor der gennemgående udtrykkes stor tilfredshed med netop cafe-tilbudets karakter af inspirationskilde for fremadrettede valg og ændret livsstil:

- Nye vinkler på eget liv: *"...jamen, forløbet har givet mig en god inspiration på noget, som jeg ikke kendte tidligere..."det er også samværet med de andre, som giver ny energi og en ny måde at se på tingene."*
- Input til andre prioriteringer: *"...det synes jeg er vigtigt, at jeg har fået konkrete råd, om hvordan jeg kan gøre ting anderledes, på mange områder..."jeg kan godt lide den frivillige form, hvor der ikke er løftede pegefingre; det giver motivation til at ændre nogle ting."*

3.3. Deltagerprofil

Deltagerne i de foreløbige gennemførte arrangementer er overordnet set kendetegnet ved følgende; således som det kan udledes af spørgeskemaundersøgelse:

- Deltageres alder er fortsat relativ høj. Således er ca. 24 % af deltagerne ældre end 60 %, og ca. 43 % af deltagerne er mere end 50 år. Her er der tale om et klart fald, sammenholdt med statusevalueringen, hvor mere end 50 % af deltagerne var ældre end 50 år.

- I deltagerkredsen er der – i overensstemmelse med den relativt høje gennemsnitsalder – også en relativ gruppe pensionister. 23 % af deltagerne angiver således at være efterlønnere/pensionister. Men samtidig er der også tale om et markant fald her, idet det tilsvarende for statusevalueringen var 51 %!
- Ca. 42 % af deltagerne angiver at være i beskæftigelse, hvilket er en klar stigning sammenholdt med 2009, hvor det tilsvarende tal var nede på 24 %. Andelen af beskæftigede er altså næsten fordoblet!
- Ca. 60 % af deltagerne angiver at være faglærte eller at have en mellemlang uddannelse, hvilket stort set svarer til 2009-niveauet (67 %)
- Godt 75 % af deltagerne er kvinder; hvilket også er i overensstemmelse med 2009-tallet (73 %).

Samlet må det konkluderes, at den ”typiske” deltager i forløbet synes at være faglært kvinde over 50 år, som enten er i arbejde eller er pensioneret.

En sammenligning af deltagerprofilen hen over de 11 gennemførte arrangementer peger dog på den interessante udvikling, at andelen af såvel yngre deltagere under 50 år som beskæftigede deltagere vokser hen over projektperioden – med en næsten stabil udvikling fra arrangement til arrangement.

Denne sidste pointe understreges af, at de foreløbige erfaringer med den eksterne profilering af Cafe-tilbudet viser, at resultatet af det opsøgende arbejde i forhold til især virksomhedssiden forventelig først vil have en effekt ”på den lange bane”. Og videre også viser, at virksomhedernes konstruktive medspil i et tilbud som dette er afhængig af konjunkturudviklingen; fokus på forebyggelse synes her at kræve overskud – i alle ordets betydninger.

Blandt de interviewede deltagere er oplevelsen, at deltagergruppen har været meget sammensat, og at det netop har været en stor fordel. I den brede gruppe opleves således at ligge en stor mulighed for erfaringsudveksling og gensidig inspiration. Fra deltagerside gives der således bl.a. udtryk for følgende omkring deltagergruppens sammensætning:

- Oplægsholderne har været gode til at forholde sig positivt til den sammensatte gruppe: ”...vi er meget forskellige, men det har aldrig været et problem, snarere tværtimod vil jeg sige...underviser har været gode til at få det gode frem i vores forskellighed”.
- Den uhomogene gruppe har skabt basis for en givende erfaringsudveksling: ”...for mig har inspirationen netop ligger i, at vi er å forskellige.

3.4. Øvrige forhold

Resultatet af spørgeskemaundersøgelsen peger videre på følgende pointer:

- Lige godt 50 % af deltagerne angiver, at de har hørt om Cafe-tilbudet via annonce i avisen eller via folder/pjece. Kun 8 % af deltagerne angiver at have hørt om tilbudet via arbejde. Dette niveau er næsten identisk med det tilsvarende niveau fra statusevalueringen.

- Næsten alle deltagere (93 %!!!!) angiver, at de vil gøre brug af Cafe-tilbudet igen (98 % i statusevalueringen).

Samlet må det konkluderes, at den store tilfredshed blandt deltagerne også spores i en trofasthed overfor de udbudte arrangementer og i et klart udmeldt ønske om også fremtidigt at gøre brug af tilbudet. Samtidig viser besvarelser også, at deltagerne primært er rekrutteret via, hvad man kunne betegne som "den individuelt orienterede kommunikation". Og det vil sige via den markedsføring, som retter sig direkte mod den enkelte som borger. Den mere indirekte kommunikation via beslutningstagere og nøglepersoner på virksomhedsniveau og kommunalt plan, har hidtil kun haft en begrænset effekt i forhold til antallet af deltagere. Vurderingen er dog, som beskrevet ovenfor, at der her er tale om en langsigtet investering, hvor effekten vil vise sig på sigt.

De interviewede deltager peger også på, at rekrutteringen til forløbet er sket via personligt initiativ og personlige netværk. Og videre på, at markedsføringen af forløbet sker fra "mund til mund". Fra deltagerside gives der således bl.a. udtryk for følgende omkring rekrutteringen til forløbet:

- Motivationen til at komme har været personligt funderet: *"...jamen, jeg læste om arrangementet i en folder og tænkte: det er lige mig."...."...jeg så en plakat og så søgte jeg videre på nettet, og så ringede jeg for at høre om jeg var en del af målgruppen."*
- Det afgørende er at få potentielle brugere til at komme til et første arrangement: *"...det handler om at få folk til at komme, når først man har været her en gang, så kommer langt de fleste også igen"*
- Der er i gruppen en stor trofasthed overfor arrangementet: *"...lige siden jeg var her første gang har jeg næsten været her, hver gang; både for det faglige og for at møde de andre."*
- Frivilligheden fremhæves af alle som meget vigtig: *"...det giver lyst til at komme, det at det er frivilligt"...."....når det er frivilligt sker der jo det mærkelige, at man næsten føler man skal komme."*
- Det ugentlige arrangement fremhæves som passende: *"...det passer mig fint med en uge imellem hver gang, man arbejder ligesom lysten op til at komme igen."*
- Tidspunktet for arrangementet kan have en betydning også for deltagergruppen: *"...jeg tror det måske kan være svært for nogen at komme om eftermiddagen, hvis man er i arbejde"*

[4.0. Forslag til fremadrettede aktiviteter]

På baggrund af den gennemførte statusevaluering kan der peges på følgende initiativer, som vurderes at kunne understøtte en videreudvikling af Cafe-tilbudet, holdt op mod de målsætninger som oprindeligt er formuleret for konceptet.

- For det første, at det fra projektledelsens side vurderes, om det er muligt yderligere at skærpe den arbejdsmarkedsrettede profil af de oplæg, som vil kunne tilbydes i forbindelse med arrangementer af den karakter, som er afprøvet med projektet.

Der synes her at ligge en problemstilling, der handler om på den ene side at sikre et arbejdsmarkedsrettet og beskæftigelsesrettet perspektiv i de gennemførte arrangementer – og så på den anden side tilsvarende sikre disse arrangementers relevans for en deltagergruppe, som vælger at gøre brug af et åbent og frit tilgængeligt tilbud.

Umiddelbart kunne en vurdering være, at med den brede tilfredshed med arrangementerne hos en relativ stor deltagergruppe med en svag arbejdsmarkedstilknytning, så kunne der være mulighed for yderligere at skærpe den arbejdsmarkedsrettede og beskæftigelsesrettede profil.

- For det andet, at projektledelsen vurderer, hvordan der inden for projektets rammer kan ske en yderligere styrkelse af en markedsføring, rettet mod lokale arbejdspladser og faglige organisationer, med henblik på at udvide antallet af deltagere i beskæftigelse.

I forhold til at sikre relevansen og legitimiteten af et tilbud, som det her afprøvede, vil det være vigtigt, at andelen af deltagere i beskæftigelse øges. Og det ikke mindst for at undgå at tilbudet alene relateres til et individuelt udviklingsplan. Det kan udmærket give mening at rejse og debattere emner, som tangerer personlig udvikling. Men der er stor forskel på, om disse emner behandles, fordi de i sidste ende har en betydning for en indslusning og fastholdelse på arbejdsmarkedet – eller om de samme emner primært tolkes ind i mere personlig meningsskabelse – som f.eks. i forbindelse med, at man skal finde sig til rette i en ny rolle som efterløner/pensionist. Det optimale vil naturligvis være, hvis begge tilgange ville være muligt at forene inden for konceptets rammer.

- For det tredje, at det mere konkret overvejes, hvordan de opnåede projektresultater og erfaringer vil kunne nyttiggøres også inden for en driftsramme. Umiddelbart kunne der her tegne sig tre udviklingsscenarier:

- Dels et tilbud orienteret mod lokale virksomheder – eksempelvis inden for Jobcentrets partnerskabskreds. Det allerede afprøvede koncept med oplæg, erfaringsudveksling og individuel coaching vurderes umiddelbart at kunne overføres til denne målgruppe. Deltagerne til de enkelte arrangementer rekrutteres her via deres arbejdsplads, eller deres faglige organisation. Således vil det også være muligt at tilbyde virksomhedsspecifikke forløb.

Med dette tilbud skabes en ramme for erfaringsudvikling såvel på individuelt plan som på organisatorisk niveau.

- Dels et tilbud rettet mod lokale virksomheder og faglige organisationer, hvor man fra brugerside indgår i en form for abonnementsordning, men hvor deltagelsen i tilbudet alene baseres på den enkelte medarbejders individuelle motivation og frivillige tilmelding.
Med dette tilbud fastholdes det individuelle sigte med cafe-tilbudet og en mulighed for erfaringsudveksling på tværs af forskellige arbejdspladser og arbejdsfunktioner.
- Og dels et tilbud rettet mod borgere på sygedagpenge (forsikrede såvel som kontanthjælpsmodtagere), hvor et koncept, som det her afprøvede, indgår som del af det kommunale aktiveringstilbud.
Med dette tilbud skabes en mulighed for at fastholde en faglig profil målrettet arbejdsmarkedet, kombineret med mere individuelt og livsstilsorienterede tiltag.

[BILAG A]

Gennemført spørgeskemaundersøgelse

Spørgsmål 1: Dit Køn

Svarkategori	Fordeling i %
Kvinde	75
Mand	21
Ikke besvaret	4

Spørgsmål 2: Din alder

Svarkategori	Fordeling i %
18 – 25 år	1
26 – 30 år	2
31 – 35 år	3
36 – 40 år	9
41 – 45 år	10
46 -50 år	31
51 – 55 år	10
56 - 60 år	9
Ældre end 60 år	24
Ikke besvaret	1

Spørgsmål 3: Din uddannelse

Svarkategori	Fordeling i %
Ufaglært	29
Faglært	30
Mellemlang uddannelse	28
Videregående uddannelse	7
Ikke besvaret	6

Spørgsmål 4: Jobmæssig status

Svarkategori	Fordeling i %
I arbejde	42
Sygemeldt	15
Ledig	10
Under uddannelse	1
Pensionist	23
Andet	8
Ikke besvaret	1

Spørgsmål 5: Hvis sygemeldt; hvor længe har du været sygemeldt

Svarkategori	Fordeling i %
Under 1 måned	0
2 til 6 måneder	31
7 til 12 måneder	31
13 – 18 måneder	8
19 – 24 måneder	9
Mere end 24 måneder	23
Ikke sygemeldt	0

Spørgsmål 6: Hvordan hørte du om Cafe Trivsel

Svarkategori	Fordeling i %
Annonce i avisen	52
På mit arbejde	8
Hos Kommunen	0
Gennem AOF	3
Plakat/folder/pjece	9
Andet	27
Ikke besvaret	1

Spørgsmål 7: Vurderer du, at Cafe Trivsel overordnet set er et relevant tilbud for dig?

Svarkategori	Fordeling i %
I høj grad	46
I nogen grad	41
I mindre grad	4
Overhovedet ikke	3
Ikke besvaret	6

Spørgsmål 8: Vurderer du dagens faglige oplæg som relevant for dig?

Svarkategori	Fordeling i %
I høj grad	66
I nogen grad	27
I mindre grad	6
Overhovedet ikke	0
Ikke besvaret	1

Spørgsmål 9: Vurderer du erfaringsudvekslingen med den andre deltagere som relevant for dig?

Svarkategori	Fordeling i %
I høj grad	36
I nogen grad	48
I mindre grad	7
Overhovedet ikke	0
Ikke besvaret	9

Spørgsmål 10: Har Cafe Trivsel givet dig konkrete ideer til "at komme videre?"

Svarkategori	Fordeling i %
I høj grad	41
I nogen grad	41
I mindre grad	9
Overhovedet ikke	0
Ikke besvaret	9

Spørgsmål 11: Overvejer du at besøge Cafe Trivsel igen?

Svarkategori	Fordeling i %
Ja	93
Nej	1
Ved ikke	5
Ikke besvaret	1